

פרוטוקול מס' 154

מישיבת ועדת הכנסת
פיוס א', י"ט באדר תשל"ב - 5.3.1972, שעה 13.00

נכחו:

חברי הוועדה:

י. ישעיהו - היו"ר
ר. ארזי
פ. ביבי
פ. ברעם
י. גולדשמידט
פ. זר
ד. לוי
י. נבון
י. נחושתן
פ. נסים
ע. פיינרמן
א. רזיאל-נאור

מוזמנים:

ח. ליאור - מזכיר הכנסת
נ. לורך - מזכיר הכנסת
ז. שר - משרד המשפטים
א. בר-זכאי - משרד המשפטים

מזכירת הוועדה: מ. ברפי

רשמה: א. עצמון

- סדר היום: (1) ערעור על החלטת היו"ר בדבר הצעה דחופה לסדר היום של חבר-הכנסת אברמוביץ.
(2) הודעת הקטלה בדגל צרוף שר.
(3) תכנית העבודה בשלושת השבועות האחרונים של הכנסת.
(4) קביעת הוועדה שתדון בחוק האיגוד השיתופי.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. ישעיהו:

הדבר הראשון שאנחנו צריכים לדון בו הוא שיש ערעור על החלטת היו"ר בדבר הצעה לחופה לסדר היום. הערעור הוא של חבר-הכנסת אברמוביץ בנושא: "המצב הכספי הקשה של בית-החולים "בקר חולים" בירושלים. להלן נוסח המכתב:

לכבוד
יו"ר הכנסת
הכנסת

כבוד היו"ר,

ביום ח' באדר תשל"ב - 23.2.1972 הגשתי הצעה דחופה לסדר-היום לדון בנושא:

המצב הכספי הקשה של בית-החולים "בקר חולים" בירושלים.

נשיאות הכנסת בישיבתה מהיום דחתה את דחיפותה של הצעתי. הנני מערער בזה על דחית הדחיפות על-ידי נשיאות הכנסת, ואבקשן להעביר את הצעתי לוועדת הכנסת כדי שתכריע בדבר דחיפותה, בהתאם לסעיף 71 י"א לתקנון הכנסת.

מצבו הכספי של בית-החולים קשה ביותר, עומדת לפרוץ בו שביתה בגלל אי-תשלום המשכורות לעובדים. מצב זה עלול להביא להתפורטותו של מוסד ותיק זה, שהוא חיוני ביותר לתושביה של ירושלים.

על הממשלה להגיש עזרה כספית דחופה לבית-החולים, ופשוט כך יש להכיר בדחיפותה של הצעתי.

בכבוד רב,

(-)
י. מ. אברמוביץ
חבר הכנסת

ובכן, סעיף 71 י"א (א) לתקנון אומצו: הצעה שלא אושרה כדחופה, יעביר אותה יושב-ראש הכנסת לפי בקשת חבר-הכנסת שהגיש אותה, להכרעת ועדת הכנסת בדבר דחיפותה, והיא תדון בכך כסעיף ראשון בישיבתה הקרובה.

זו הישיבה הקרובה של הוועדה אבל המערער וגם המשיב לא נמצאים. לכאורה, הייתי אומר שבכלל לא הכרחי שיהיה נוכח המערער, זה הופיע לוועדה כדין והוועדה יכולה להחליט. אבל מכיון שאנחנו נוהגים לשמוע את המערער, אני מציע שלא נשנה פונהגנו והענין יסתיים ביום ג'.

הדבר השני שאנחנו צריכים להחליט בו הוא שאחר תימסר הודעה ע"י הממשלה בדבר צרופו של שר ואנחנו צריכים לקבוע את נוהלי הדיון. אני מציע שנסתפק במסירת הודעות ע"י הסיעות במסגרת של 10-15 דקות - האם יש התנגדות לכך?

במחלט: שעל הודעת הממשלה בדבר צרופו שר יהיו הודעות סיעות במסגרת של 5-10 דקות.

א. ליאור:

הצעת הראשונה היא שנקיים פחד את הישיבה החל בשעה 14.00 ולא בשעה 16.00 ככיון שאנחנו מוכרחים לסיים את הדיון על התקציב. שר האוצר מוכרח להשיב ביום ג' כי ביום ד' הוא נוסע, ויש צורך להעביר את הענין באופן פורמלי לוועדת הכספים - שהיא כבר מטפלת בזה.

הכוונה היא שהישיבה תתחיל בשעה 14.00 על הודעת המשלה בדבר צרופו של השר בר-לב - זה יקח שעתיים נערך אם יחלט שכל סיעה יהיה לה עד 10 דקות.

באשר לפגרת יום ג' - אהלטנו שהכנסת

תתחיל את ישיבותיה בשעה 15.00. בשעה 15.00 עד 16.00 תקיים הכנסת ישיבת אבל עם תום השבעה לחה"כ ספיר ז"ל. בשעה 16.00 ישיב שר האוצר בקשר לדיון על התקציב. לאחר מכן נצביע על ההעברה לוועדת הכספים ופיד יפתח שר החוץ בסקירה על פעולות משרדו. לאחר מכן יתקיים דיון של 4 שעות - לפי החלטת ועדת הכנסת. מכיון שלא נוכל לסיים זאת פגרת יום לכן מציעים לסיים זאת ביום ה'. בשבוע שעבר כתבו לוועדה המלצה ע"י מלא מקום יו"ר הכנסת לקיים בשלושת השבועות עד הפגרה ישיבות גם ביום ה'. הכוונה היתה שהישיבה תתקיים בשעות הבוקר מ-11.00 עד 15.00 כדי לאפשר לוועדות - ובעיקר לוועדת הכספים - לשבת עד שעה 11.00. עד כמה שידוע לי ועדת הכנסת לא אישרה את ההצעה הזאת, כי לא ידעה מה ביחס ליום ד' - האם יש להפוך את יום ד' כיום ישיבות רגיל עד שעה 20.00; או לקיים את הישיבה בשעות הרגילות של יום ד'. כלומר, עד שעה 14.00 או 15.00, ולקיים ישיבה ביום ה'. היה דיון על כך ורוב החברים היו בעד זה שלא להתחיל את הישיבות בשעה 16.00 אלא ב-11.00 ולשבת עד שעה 15.00-14.30 ביום ד' ולתת אפשרות לחברים שיש להם עניינים, לטפל בהם. וביום ה' לשבת בשעה 11.00 עד 15.00.

אני מביא זאת לאישורכם: בימי ד' יושבים

כרגיל מ-11.00 עד 15.00; וביום ה' יושבים בשעה 11.00 עד 15.00. המדובר הוא בשלושה שבועות שהם: 9.3.72, 16.3.72 ו-23.3.72. מלבד זאת אהלטנו שיושבים גם ביום ב' שלפני ערב פסח. אם נגמור ביום ה' האחרון את כל העניינים שלנו, ברור שלא נעסיק את הכנסת ביום שלפני ערב פסח. אבל, אם לא נספיק לסיים את עניינינו, לא תהיה ברירה אלא לשבת גם ביום ב'.

היו"ר י. ישעיהו:

אני אהתי לפד ליאור שאיננו מאושר מההצעות האלה. חברי-כנסת הם גם אנשי ציבור ויש מפלגות ומסיעות שמקיימות ישיבות רשפפשים ביום ה', וכן ישיבות המלה של המפלגות. ואם באים ופוסים פים יום, אנחנו צריכים לבדוק אם הדבר הכרחי. השנה אין תקציב כוללני אלא רק תקציב חלקי; שנית - אותם המשרדים אשר עכשיו נדחקים לתוך הזמן הצר שנשארו עד פסח, איפוא הם היו עד היום? - מדוע שר התיירות לא פטר את סקירתו לפני חודש - אז הכנסת היתה מסוגלת לשבת על זה. אבל אני מבין שהסידור הזה הוא בבחינת הכרח שהנשיאות, היו"ר והסגנים לא דאו דרך אחרת כדי להתגבר על כך. אינני מתנגד התנגדות פורמלית אלא צריך לדאוג לכך שלא יהיו זמנים של עבודה נחפזת ודחוקה כאשר אין הכרח בדבר. את שלושת השבועות האחרונים של החורף צריך תמיד לרכז לקריאה שניה ושלישית של התקציב.

י. גולדשמידט:

פרוע מודיעים את ההודעה הזאת על ימי ב' וג' בדג האחרון מכיון שנעשו כל מיני סידורים. אילו לפחות הפליאה היתה מתחילה בשעה 15.00 ולא בשעה 14.00 - זה היה חצי נחמה. מה עוד: שלפי הנסיון של שעה 14.00 לישיבות, לרוב חברי הבית היא שעה לא אהודה. האם רוצים את הצגתו של השר דוקא בבית דיק? - אם יזיז זאת לשעה 15.00 אולי אפשר להבטיח השתתפות החברים.

באשר ליום ג' - ועדת החוקה, חוק ומשפט

רגילה לנצל את הזמן מ-14.45 עד 16.00 לישיבה של ועדת החוקה. כעת אנו צריכים לבטל את הישיבה הזאת.

היו"ר י. ישעיהו:

אולי אפשר להציע: שבשלושת הימים ג', ד'; ו-ה' הישיבות תתחלנה בשעה 15.00. כמו-כן אני מציע שביום ד' נשב בשעה 15.00 עד 19.00 - כלומר, זה יהיה כמו יום עבודה רגיל, ויום ה' הוא יום צהרים של הכנסת.

ב. ביבי:

אם נקח בחשבון סדר עבודות של הועדות הוא עד 11.30 יוצא שכל חברי-הכנסת יהיו מובטלים בין השעות 11.00-16.00, לא יהיה להם מה לעשות וילכו הביתה - אני מדבר על יום ד'. נוכחנו לדעת במשך כל השנים ששעות עבודה של יום ד' בשעה 16.00 אף פעם לא הניבו עבודה. מוצאים רק מספר קטן של חברי-כנסת ותו לא. לכן אני מציע להשאיר את עבודת יום ד' כרגיל. גם ככה הישיבות ביום ד' אינן פוריות, הרבה חברי כנסת יוצאים לפני הזמן לבתיהם. אם נוסיף את זה ליום ד' נרוקן את עבודת הכנסת מתוכן.

ג. ארוז:

אני מצטרף לדעה זאת. נוסף לכך אין להתעלם מחברי-כנסת הם גם חברי מפלגות. אם לוקחים את יום ד' זה יוצא שמנתקים אותם ממוסדות המפלגה שלהם. אני אומר זאת נוסף לנימוק שהשמיע חבר-הכנסת ביבי. בכל אופן לובי יום ה' אני הייתי מציע בשעה 10.00 עד שעה 14.00.

א. רוזיאל-נאור:

אולי אפשר להקדים זאת לשעה 9.00.

היו"ר י. ישעיהו:

הוחלט: שהישיבות ביום ב' וג' תתחלנה בשעה 15.00. ביום ד' הישיבה תתחיל בשעה 11.00. וביום ה' תתחיל הישיבה בשעה 9.00 בבוקר עד שעה 13.00.

ח. ליאור:

לפני כמה שבועות ועדת הכנסת רשמה לפניו בקשר לסקירות השרים. שר החינוך והתרבות היה צריך לפטור סקירה על פעולות פשרו - וזה מבחינת החובה שוטלת עליו לפי החלטת ועדת הכנסת. הוא הודיע שלא יוכל לפטור את הסקירה עכשיו ומבקש לדחות זאת לאחר פגרת הפסח.

היו"ר י. ישעיהו:

הוחלט: ששר החינוך והתרבות יפטור את סקירתו לאחר פגרת הפסח.

ענה אנו עובדים למעייף של העברת חוק האיגוד השיתופי לוועדה. כפי שידוע לכם החליטה הכנסת ב-25.1.72 להטיל על ועדת הכנסת לקבוע את הועדה שתדון בחוק זה. הנושא ידוע ואין צורך להרחיב את הדיבור על זה. זהו חוק גדול בן 360 סעיפים, הוא היה כבר בכנסת אחת או שתיים ויש רצון להביא את המלאכה לידי גמר. שהכנסת תחליט כן או לא - העיקר שתהיה החלטה, ותיפסק הסחבת בענין זה. עד גמר כהונת הכנסת בשארן שלושה כנסים. שלושה כנסים אינם תקופה ארוכה לטיפול בחוק של 360 סעיפים, ביחוד אם זה ילך לוועדה שהיא עמוסה. ואין אצלנו עכשיו שום ועדה שאיננה עמוסה, פרט אולי לוועדת הכנסת.

לכן הועלתה ההצעה שועדת הכנסת מאשר ועדה מיוחדת - לפי סעיף 16 - שתהיה מורכבת מ-5 חברים. שהוועדה תשב 3-4 ישיבות בשבוע ותקדם את הטיפול בחוק באופן שלקראת סיום כהונתה של הכנסת הזאת יסתיים גם הדיון בחוק זה. כמו-כן שהוועדה תחלק ל-3 ועדות לכל ועדה ישבו 5 חברים וכל ועדה תטפל בפרק אחד של הצעת החוק. לאחר סגן תפגש הוועדה במלואה כדי לאשר את הפעולות של ועדות המשנה.

ההרכב יהיה כזה: אחד אחד לשלוש הסגנות הפרובנות; 3 נציגים לצח"ל; 2 למפד"ל; ו-7 למערך - סה"כ 15 חברים.

אבקש לחוות דעתכם על כך.

א. רוזיאל-נאור:

החוק הזה נמצא בהמתנה זמן רב כל כך ולא ברור לי מה החפזון עכשיו. נוסף לזה לא ברור לי מדוע יש צורך בוועדה מיוחדת כאשר התקנון קובע במפורש את מקומו של הנושא: איגוד שיתופי. סעיף 12 שנתקנון אומר: (א) ואלו הן הוועדות הקבועות ותחומי ענייניהן: (3) ועדת הכלכלה: מסחר ותעשייה; אספקה וקיצוב; חקלאות ודיג; תחבורה על כל ענפיה; איגוד שיתופי... ובכן 23 שנה זה היה טוב ופתאום זה לא מתאים - מדוע זה לא מתאים? אני סבורה שהחוק הזה צריך ללכת לוועדת הכלכלה. הוא היה צריך ללכת לוועדת הכלכלה כאשר נסתיימה הקריאה הראשונה ולא היה צורך להשהות אותו כל כך הרבה זמן - הסיבות והכוונות ברורות לכל. שם יכירנו מקומו ואני מתנגדת לשינויים בתקנון. אינני רואה את הצורך להקים ועדה מיוחדת. גם היא תהיה עמוסה וגם היא

א. רזיאל-נאור:

תהיה מסורבלת.

היו"ר י. ישעיהו:

אני רוצה להגיד שזה לא לכבוד הכנסת שהחוק הזה מונח על שולחנה ולא זז שנים. האפשרות שמישהו יטען שפה יש מחבת מכוונם היא לא לכבוד הכנסת. אני רוצה לומר גם שכאשר החוק נמך בידי ועדת הכנסת מידה כזאת של סמכויות רק מפני שהוא לא הסתפק ולא טען את ידו רק על ההליך הזה. לא הסמיך התקנון את ועדת הכנסת להחליט עפ"י איזה תחום עניינים שייכת ההצעה אלא להחליט לאיזה ועדה להעביר הצעה לסדר-היום. כלומר, יש לוועדה סמכויות להקים ועדות, להקים ועדות משנה. וועדת הכנסת יכולה להגיד לא ויכולה להגיד כן. ואינני רואה סיבה מדוע לא תחליט ועדת הכנסת כפי שתמצא לנכון רק מפני שכתוב שהאיגוד השיתופי שייך לוועדת הכלכלה. הנימוק שוועדת הכלכלה עסוקה מאד איננו נימוק מבוסס.

ב. ברעם:

אנינו מתעלם מכך שזה כתוב בפורש בתקנון אם כי אני יכול לחשוב שזה דבר שטעון בדיקה מחודשת. האיגוד השיתופי היה פעם חלק בלתי נפרד של משרד אחר ולא של משרד העבודה. עצם העובדה שאת החוק הזה הביא שר העבודה ולא שר אחר מצביע על כך. כמו-כן בסעיף 12(3) כתוב גם שזכויות המדינה שייכים לוועדת הכלכלה. עד כמה שידוע לי את זכיון ים-הפלח העניקה ועדת הכספים ולא ועדת הכלכלה שזה דבר הרבה יותר רציני. פרושו של דבר שאם הכנסת וועדת הכספים סברו כך - הרי זה נעשה כך. ישנו סעיף 16 בתקנון - והחוקק לא התקין זאת בהיסח הדעת, כלומר, שיש מקרים חריגים ופה לא מדובר על קואופרציה סתם אלא אנחנו ארץ מיוחדת במינה שאין דומה לה. אי אפשר להשוות אותה לאף מדינה בעולם. החלק הזה רוצה לקיים את הצורה הזאת ולתת את מירב הסעד בקיום של צורת חיים זאת. איננו אומרים שהוועדה הזאת תיבחר סתם אלא שתהיה ועדה מיוחדת שצריכה להתערב בתעשייה בלבד בצורת חיים מסויימת שקיימת במדינת ישראל שאין לה דוגמה בעולם. בהרבה מאד שטחים אנחנו, בפרוש, נותנים את מלוא הגיבוי לצורת חיים זו, על צורת החיים שלהם ועל הביסוס שלהם. מוטב שנרכיב את הוועדה הזאת כך ואנחנו את אותם 7 חברים שנבחר להיות מיוזגים בוועדה בשחרף פנוכחות בוועדות אחרות על מנת שיוכלו לעשות את המלאכה שמוטלת עליהם. משום שאנחנו חושבים שהחוק הזה, לאחר שכבר הגיע לכנסת הששית והשביעית, הוא צריך להסתיים בכנסת הזאת. לכן מה שאומר היו"ר שיש שם 3 פרקים - אחד מושב, שני קיבוץ והשלישי קואופרציה כללית. שכל פרק כזה, יידון בוועדת משנה. איננו מבקשים לעשות דבר יוצא דופן, זה כתוב בסעיף 16 בתקנון שאומר: הכנסת תבחר מזמן לזמן, לפי הצעת ועדת הכנסת, ועדה לעניין מסויים שדינה לכל דבר, פרט לתקופת כהונתה, כדין ועדה קבועה, אם לא קבעה הכנסת הוראות אחרות.

ג. בחושתי:

זה מקרה יוצא דופן. עוד לא היה בכנסת דבר כזה שהעבירו לוועדה אחרת נושא ששייך לוועדה מסויימת. סעיף 16 הוא יוצא דופן לגבי אותם עניינים שיש בהם ספק לגבי הוועדה המתאימה.

היו"ר י. ישעיהו:

מנין הפרוש הזה? - אין לו שום אחיזה.

ד. בחושתי:

סעיף 16 בא לגבי אותם עניינים שאינם ברורים; או כאשר יש נושאים משותפים לכמה וועדות. כמו: מקלטים לגבי ילדים, זה שייך לחינוך, ואולי לחוקה, ולוועדת הפנים. לא כתוב באף אחד מהסעיפים שמקלטים נוגע לוועדה מסויימת. אבל פה כתוב בפורש. הנושא איגוד שיתופי הוא איננו נושא חדש. הקיבוץ ותיק יותר מאשר הכנסת והתקנון. רבותי, לא יתכן לרפא אי כבוד מסויים ע"י אי כבוד אחר. זה חוסר כבוד מוחלט שיש ועדה מסויימת שצריכה לטפל בנושא, להוציא זאת משנה. זה שימוש לרעה של הרוב ע"י הצבעה. לא בכדי ישנו סעיף 12 ולא בכדי פרטו מה שיש בפנים. לכן נה לא יהיה טוב אם ועדת הכנסת מקבל את הצעתו של שר העבודה. שר העבודה מאז ומתמיד היה מעוניין באיגוד השיתופי והוא עצמו הציע שזה ילך לוועדת הכלכלה. אני חושב שאתם תגדמו עלבון ליו"ר ועדת הכלכלה. כמו-כן אתם תעניקו עדיפות בלתי מוצדקת לחוק, כאשר ישנם חוקים אחרים שעומדים על הפרק.

אני מבקש דבר אחד - מה שלא תהיה התוצאה של הדיון כאן - לדחות את ההצבעה בענין

י. בחושתן:

זה לישיבה הבאה.

כמה הערות כפי שקרוב לחוק הזה מספר שנים החוק הזה חוזר לדיון כבר כנסת שנייה.

פיינרמן:

ייתרון של החוק ומשך הזמן שמצפים אלה שצריכים את החוק, אינם מאפשרים מבחינתה של הכנסת לחזור על אותם הליכים שהיו קודם לכן שהביאו לכך שעד היום הוא לא אושר.

אינני מקבל את הפרוש של הה"כ בחושתן לגבי סעיף 16 שהכנסת תבחר מזמן לזמן ועדה רק לגבי עניינים שאינם ברורים - זה לא באחד מה. דוקא ניסוח מופשט זה הוא ניסוח של הרחבה ולא של צמצום.

החוק הזה מחייב טיפול מיוחד וטיפול מיוחד יכול להינתן רק במקרה שתוקם ועדה מיוחדת שחבריה יקבלו על עצמם מראש להתמסר לוועדה הזאת. יש לכונן את הוועדה על אנשים שירצו בנושא זה, שיבואו לישיבות הוועדה ויעשו את הכל כדי לקדם את החוק. ולא להעמיס על ועדות הכנסת את החוק הזה. אני חושב שזהו מקרה קלסי שמצריך טיפול מסוים אשר יכול להינתן ע"י ועדה מיוחדת ואשר תהיה מבטבת מחברים שמעוניינים בנושא. כמו-כן שהסיעות תהיינה מוכנות לשחרר אותם מישיבות בוועדות אחרות. רק כך ישנו סיכוי שהחוק יבוא למיקומו - סוף סוף.

א. רזיאל-באור:

לפי דבריו של הה"כ ברעם צריכים לעסוק בחוק הזה חברי-כנסת שהם חברים בנושא בקיבוץ וכיו"ב. ההנחה היא שכל חבר-כנסת מוכשר לעסוק בכל דבר שהוא חייב לעסוק בו. האבחנה הזאת נראית לי שלא במקומה ונוגדת את עקרונות הדמוקרטיה. כל הדברים האלה הם פגיעה בפדלפסטדיזם. מתחילים בדבר כזה ולאחר מכן הופכים זאת לנוהג שהוא מסוכן ביותר. כל הנימוק הזה של וועדה עמוסה לא נראה לי. תפקידם של חברי-כנסת הוא לעבוד. ואם יש עבודה רבה אז יעבדו ששה ימים בשבוע, 8 שעות כל יום. ולא בגלל זה שיש עבודה רבה ליצור ועדה מיוחדת - מאין תקחו את החברים הפנויים האלה? - אפילו בסיעה גדולה, מרבית החברים שלה יושבים בשתי ועדות ויותר. כך שתגדלו לוועדות אחרות שעבודתם תהיה נפגעת.

אפנים, צורת החיים הזאת שהחוק של האיגוד השיתופי בא לייצג אותה נראית כחשובה בעיניכם, זו לא סיבה לרוקן מוועדות אחרות אנשים הפעילים בהן. וזו לא סיבה לגרום לכך שחוקים אחרים שהפון אנשים מחכים להם יידחו. מכל הבחינות האלה נראה לי שהחוק הזה מקומו בוועדת הכלכלה, כפי שהיה מאז ועד הנה ושם צריך להיות גם להבא.

היו"ר י. ישעיהו:

אני רוצה לקבוע באופן הכי קטגורי שאין כוונה לפגוע ביו"ר ועדת הכלכלה - אם נשלום. אין שום כוונה לפגוע, אפילו לא בסמכויות. המטרה היא ברורה. הענין מחייב עבודה מרובה ומרוכזת. זהו חוק שלא היה כמותו בגודל, כל שכן מבחינת מהותו ומתכנו. גם עתה, עם וועדה מיוחדת, אינני כל כך בטוח שזה ייגמר עד מבט כהונתה של הכנסת הזאת. אם חלילה לא ייגמר, לפחות לכנסת השמינית יבטיח דבר על סף מלאכת המעשה.

שנית, חבר-הכנסת ברעם לא הכתיב את הרכב הוועדה ולא אמר לשום סיעה שתשחרר את החברים שלה מכל התפקידים. הוא אמר שבסיעה שלו תשלח אנשים כאלה ותפנה אותם מוועדות אחרות - וזה רק 7 מתוך 15. וכל הויכוח היה התפרצות לדלת פתוחה. אין בזה פסול שבוועדה פלונית רצוי שישבו אנשים מופחים לנושא. זה רק משביח את עבודת הוועדה ועושה אותה יעילה יותר.

ההצבעה תתקיים ביום ג' אבל הדיון נגמור.

פ. נסים:

אני רוצה לומר כמה מלים אחדות - את דברי אלה אני מפנה למציעי ההצעה, שלא ייצרו רושם כציבור שכל כוונתם היא להעביר כמה שיותר מהר את החוק ע"י וועדה מיוחדת על-מנת שלא יהיה פרץ מנוחה מסביב להצעה זאת. אינני סבור שזה לטובתו של החוק. הצעת חוק זו דורשת ברור יסודי ונוקב על בעיות שהן באמת של השקפות עולם.

פ. נסיים:
 זו הצעת חוק גדולה וחשובה ומקומה מבחינת התקנון של הכנסת ברור ביותר ואיננו נתון בספק. כאשר ועדת הכנסת דנה היא צריכה לדון לפי התקנון. היא איננה יכולה לדון עפ"י רצונה האישי. ישנו סעיף פלוני בתקנון שאומר שנושא זה צריך לעבור לוועדת הכלכלה - אפילו אינני מעורר את השאלה המשפטית, אני מניח לצד הציבורי של העניין. לעתים רחוקות מזדמן לעסוק בשאלה של השקפת עולם ולא הייתי רוצה ולא הייתי מציע - ולכן אני פונה לבעלי ההצעה של ועדה מיוחדת - לתת את הרושם בציבור שהכוונה היא להעביר את החוק הזה ויהי מה מהר ככל האפשר. אני מציע לתת לענין הזה ברור יסודי. אל-נא בטובתכם תביאו הצעה שיוצרת רושם של מן בית דין שדה. תנו להצעה אפשרות של ברור יסודי.

היו"ר י. ישעיהו: האם זמן של 18-19 חודשים נקרא בית דין, שדה?

פ. נסיים:
 יש דרכים אחרות להבטיח ברור יסודי ע"י אנשים בעלי התמחות כל שהיא, לאו דוקא, ע"י ועדה מיוחדת. בין ועדת הכלכלה לבין ועדה מיוחדת יש דרכים פתוחות אחרות.

אני מציע להוריד את ההצעה של ועדה מיוחדת ואולי להתייעץ עד יום ג' בדבר אפשרות של הסכמה כיצד יידון החוק הזה ובאיזה וועדה. הצעתי היא וועדת הכלכלה.

היו"ר י. ישעיהו: ההצעה תהיה ביום ג'. עד אז אתה יכול לנהל מ"פ עם כל סיעה וסיעה - זה לא שייך לוועדה.

הייתי רוצה להוסיף: (א) ההצעה שמוצעת לפנינו היא שהדיון יתקיים לגופם של דברים, להביא לידי הכרעות לגטימיות בוועדה ולאחר מכן למליאת הכנסת. ולא ליצור מצב שיש איזה שהוא מחסום בהצעת חוק זו והיא מעוכבת. זה לא מכובד, לא רצוי ולא לכבוד הכנסת.

(ב) נקודה נוספת שאתה אומר שלא תטען אותה היא שמע"פ 16 עומד עם סבכיות מכה עצמו שהכנסת תבחר מזמן לזמן ועדה לענין מסויים. ולא נאמר ועדה לענין מסויים שלא פפורט בסעיף 12 או שלא בתחום תפקידה של ועדה פלונית. אלא יכול להיות ענין מסויים שדן בתנועה ובצורות חיים שאין דוגמתם בעולם - זה ענין מסויים, וזהו חוק גדול ובגיוני שזה יהיה כך.

ובכן, את הדיון סיימנו היום. ביום ג' נקיים את ההצעה.

הישיבה נועלה בשעה 14.15